

Horizon-TAAL

ESPERANTO IN VLAANDEREN

Een minimum | Ramsey Nasr

lees me dan luister dan zacht	en daar is geen rek om haar te omarmen	meewandelen onder haar met mijn kansarme zon
ik ben de muur en muurvaste man	zij zit ertussen ik zit eronder	en rondbazuinen hier staan wij klein en fier
jarenlang zitten mijn lief en ik stil	en ja ik heb niks jazeker ik ben niks	lijk een mens op een plein
tegen dit plafond van gitzwarte kas	maar godmiljaar ik kan overleven	en ik zou met u niet willen ruilen
en vanaf ons vel begint de bodem	ik knok tot nu de jaren rond van beens af aan tot aan mijn dood zal ik tegen u dit plafond en alle ogen in uw mond opknokken	ik zou er geld voor willen geven om net als u mezelf te zijn
	ik zal uit mijn pree tevoorschijn komen	

Horizontaal

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,

46ste jaargang

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

tel.: 03 234 34 00 fax: 03 233 54 33

Epost: horizon.taal#esperanto.be

Webstek: <http://www.esperanto.be/fel/nl>

Abonnementen: 25,00 EURO

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen:

KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB en

post: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC BPOTBEB1

Redactie:

Pieter Jan Doumen, opmaak tijdschrift Jakvo Schram

Medewerkers:

Lode Van de Velde, Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,

André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Kris Panis, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Pieter Jan Doumen, Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

* Inlassing van 3x - 6x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	257	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	120

Op deze tarieven geldt het BTW -tarief van 21%

Kleurtoeslag bedraagt € 125 per kleur en per inlassing

Ten geleide ...

Geachte lezers,

Ik hoop dat u zich niet al te zeer ergert aan het interview met filosoof Philippe Van Parijs, die niet alleen de huidige taaltoestand en -ontwikkeling in Europa analyseert en extrapoleert naar de toekomst, maar zich ook uitspreekt voor het Engels als gemeenschappelijke taal van de Europese Unie. Hierbij neemt hij geen enkel taalkundig feit in overweging, maar volgt slaafs de politieke tendens.

Als filosoof moet je toch rekening houden met alle facetten van een probleem, ook de taalkundige, en ze tegen elkaar afwegen. Het Engels voldoet taalkundig helemaal niet aan de eigenschappen die een gemeenschappelijke taal voor Europa moet bezitten. Zowel de schrijfwijze als de uitspraak van het Engels, waarin elke logica zoek is, maken het Engels totaal ongeschikt om geleerd te worden door de grote massa bewoners van de EU en de wereld. Dat is op overtuigende wijze aangetoond door competente mensen. De politieke en economische macht van het Esperanto zijn gelijk aan nul, maar dat is ook zijn kracht. Alleen een economisch en politiek neutrale taal, die bovendien haast perfect is in haar opbouw, is geschikt om als internationale taal te fungeren. Maar dat weten grosso modo blijkbaar alleen maar de esperantisten.

Ik wens u een aangename lectuur van dit 268e nummer van Horizontaal.

Pieter Jan Doumen,
chefredactor

Inhoud

Ten geleide ...	3
Engels als lingua franca	4
Wikipedia: Focus op de veelheid der talen	5
Subteno de UEA por neŝtataj Esperantaj bibliotekoj	6
Malmultaj aliĝis al la Bonaera UK	7
Artefarita lingvo uzas artefaritajn urbonomojn	8
Propraj nomoj el azia vidpunkto	8
La 11-a Internacia Himalaja Renkontiĝo	9
40 jaroj de Bona Espero	10
In zink zit leven	11
Kortverhalen als eerbetoon aan de bedenker van de Rode Ridder	12
Stipendioj por la interlingvistika kursaro en Poznao	13
Iĝu staĝanto ĉe E@I ĉi-somere!	14
Nova komisiito pri Pasporta Servo: Roy McCoy	14
CLUØPROGRAMMA'S	15
Esperanto Vlaanderen	16

Engels als lingua franca

Interview met Philippe Van Parijs

In het kader van de discussiereeks "Kleine Talen Grote Talen" in het Goethe-Institut in Brussel stelde de Belgische auteur en filosoof Philippe Van Parijs zijn theorie over "taalgerechtigheid" voor.

In zijn gelijknamige boek verdedigt hij de mening dat Engels de nieuwe "lingua franca", de gemeenschappelijke taal in Europa moet worden zonder evenwel de plaatselijke talen te verdringen. In een interview maakt hij duidelijk hoe deze thesis gerechtvaardigd kan worden en waarom hij desondanks geen enkele taal liever spreekt dan het Duits.

- U pleit voor het Engels als "lingua franca" om de betrekkingen in een geglobaliseerde wereld efficiënter te laten verlopen. De kosten die daardoor ontstaan voor de sprekers van de lokale talen om hun taal te bewaren, zouden dan door de Engelse moedertaalsprekers gedragen moeten worden. Is dat realiseerbaar?

- Neen, natuurlijk niet. Het is juist dat het gebruik van een gemeenschappelijke taal een openbaar goed is. Hiervan profiteren de moedertaalsprekers minstens evenveel als degenen die naast hun moedertaal die taal moeten leren. De rechtvaardige verdeling van die kosten voor dit openbare goed vereist van de Engelstaligen, om niet als profiteurs te gelden, dat zij een deel van de kosten dragen die voor de anderen ontstaan omdat zij Engels moeten leren. Maar in mijn boek verdedig ik geen taalbelasting als een geschikt middel voor de verwezenlijking van taalgerechtigheid. Ik verdedig daarentegen een vergoeding voor de plundering van het internet.

- Wat betekent dat concreet?

- Dankzij het internet is een enorme massa informatie makkelijk toegankelijk. Vooral wegens de rol van de zoekmachines hangt de gebruiksgraad van de informatie minder af van de wil ze te beschermen dan van de taal waarin ze wordt opgesteld. Wat geproduceerd wordt in een taal die alleen de moedertaalsprekers kennen, vindt buiten de gemeenschap van deze sprekers nauwelijks gebruikers. Maar hoe verder de Engelse taal zich verspreidt, hoe meer de informatie in het Engels, die meestal door Engelssprekenden ter beschikking wordt gesteld, door anderstaligen gebruikt wordt.

- De Europese Commissie eist meertaligheid en wil dat alle EU-burgers naast hun moedertaal nog twee andere talen leren. Wat vindt u daarvan?

- De veelheid aan talen is een catastrofe als zij niet met veeltaligheid gepaard gaat. Of het nu gaat om een stad of een continent, men kan alleen dan harmonisch met anderstaligen samenleven als men zich in een of meerdere gemeenschappelijke talen verstaanbaar kan maken. Zelfs wanneer de Commissie dat niet zo duidelijk uitdrukt, weet zij toch dat efficiënte veeltaligheid op Europees niveau inhoudt dat allen een "lingua franca" verstaan, en dat het daarbij om Engels gaat. De Commissie is er zich ook van bewust dat het gemeenschap-

pelijke gebruik van een "lingua franca" geen perfect vervangmiddel is voor de kennis van de taal van de andere.

- Wat bedoelt u daarmee?

- Als bijvoorbeeld in België een Waal zich met een Vlaming kan onderhouden omdat beiden Engels hebben geleerd, is dat beter dan wanneer zij, omdat zij niet beschikken over een gemeenschappelijke taal, niet met elkaar kunnen spreken en ieder zich ermee tevreden stelt over de andere te spreken. Maar het zou nog beter zijn als de Waal toont dat hij respect voor de Vlamingen en hun taal heeft en zich inspannt om Nederlands te leren en te spreken – en omgekeerd. Het doel "de moedertaal plus twee andere talen" is dus een lovenswaardig doel. Maar zelfs in een land zoals België met drie verschillende officiële talen is vertaling moeilijk. In heel continentaal Europa gaan wij vandaag snel af op een algemene tweetaligheid met het Engels.

- Duits geldt in België als kleine taal, maar met 100 miljoen moedertaalsprekers is het de grootste taal van de EU. Welke toekomst ziet u voor de Duitse taal in Europa?

- De webstek languageknowledge.eu stelt de taalkundige gegevens van de Eurobarometer aanschouwelijk voor. Daar kan men zien dat Duits niet meer de bekendste taal van de Unie is. Als moedertaal is het Duits daarentegen nog altijd de meest verspreide taal, maar haar aandeel gaat snel achteruit. Het Engels heeft het Duits als moedertaal van Europeanen onder de 40 jaar al ingehaald, en de Franse taal is goed op weg daarheen. Het is dus niet zeker of het Duits zijn vroegere plaats onder de talen van Europa en de wereld kan bewaren. Voorwaarde hiervoor is dat Oostenrijk, Zwitserland en vooral Duitsland erin slagen de demografische achteruitgang van het aantal personen van Duitssprekende afkomst te compenseren.

- En hoe is het gesteld met de Duitse taal in België?

- In België wordt Duits door minder dan 0,5% moedertaalsprekers gesproken, maar neemt als geleerde taal na het Engels en het Frans, nog voor het Nederlands, een stevige derde plaats in. Deze goede prestatie heeft het te danken aan het feit dat het Duits in België een officiële taal is. Maar veel belangrijker is de taalkundige

verwantschap van het Duits met het Nederlands. Voor de verdere ontwikkeling zal zeker de omvang van het handelsverkeer met Duitsland doorslaggevend zijn. In de toekomst zullen we zien in hoeverre de Duitstalige Gemeenschap als vierde deelstaat van de Belgische federatie bekwaam is om deze status te gebruiken voor de versterking van de economie en de toename van de hier levende bevolking. Niet het minst zal dat ook afhangen van de voortdurende ontwikkeling van de pan-Europese burgerlijke maatschappij en in het bijzonder van zijn actieve deelname aan het culturele en sociale leven in Brussel van persoonlijkheden en instellingen die uit de beide Duitstalige lidstaten van de Unie stammen. Op de eerste plaats komt hier het Goethe-Institut.

- *Taal is niet alleen een middel om elkaar te verstaan, maar ook de uitdrukking van een identiteit. In Frankrijk wordt traditioneel de stelling gehandhaafd dat iedere Fransman de landstaal moet beheersen. Het Duitse taalgebied was al zeer groot voordat Duitsland een staat werd. Hoe ziet u als Belg de verhouding tussen taal en identiteit?*

- Uit een studie van de Vrije Universiteit van Brussel blijkt dat slechts 5% van de Brusselaars zich op de eerste plaats als Franssprekend en 1,5% als Nederlandstalig identificeert, terwijl 54% zich op de eerste plaats als burger van zijn gemeente of van Brussel ziet. Misschien een

beetje als Belg, maar zeker als Brusselaar vind ik deze instelling zeer goed. In onze wereld van vandaag is het belangrijker dan ooit tevoren dat onze politieke identiteit niet etnisch is, maar gebiedsgebonden.

- *Welke gevolgen heeft deze vaststelling voor het taalgebruik?*

- Dat verandert niets aan de betekenis van het feit dat men een gemeenschappelijke taal spreekt, op basis waarvan een politieke gemeenschap goed kan functioneren. Bijgevolg is het juist te verlangen dat iedereen die zich duurzaam in een gebied vestigt, ook de taal leert die men daar spreekt. Taal is een wezenlijk middel voor communicatie, coördinatie, argumentatie, aansporing en mobilisering.

- *Spreekt u ook Duits?*

- Er is geen taal die ik zo graag spreek als Duits. Er is geen denker die zoveel invloed heeft gehad op mijn jeugd als Friedrich Nietzsche. En ik zou mijn talrijke Duitssprekende vrienden niets ergers kunnen verwijten dan even goed en even graag Engels te spreken, en mij daardoor te verhinderen mijn kennis van het Duits hoog te houden.

Goethe-Institut, Brussel

Wikipedia: Focus op de veelheid der talen

Interview met Jimmy Wales, de oprichter van Wikipedia

De 47-jarige Jimmy Wales, die in de staat Alabama (VSA) geboren werd, startte Wikipedia in 2001 samen met programmeur Larry Sanger. De artikels van de online-encyclopedie worden door de gebruikers zelf geschreven, ook door Wales zelf. Volgens zijn gegevens heeft Wikipedia thans 532 miljoen gebruikers per maand. Voor de mensen in arme landen bestaat het project Wikipedia Zero, dat gratis toegang tot artikels

via internet verleent.

Volgens Jimmy Wales moet Wikipedia meer domeinen bestrijken. De vrijwillige helpers moeten alle aspecten van de maatschappij beschrijven. Hij ziet in de jonge industrielanden een groeiende interesse voor de online-encyclopedie, die door de smartphones steeds meer wordt gebruikt.

Jimmy Wales heeft met de oprichting van Wikipedia de wereld veranderd. Nu wil hij het aantal thema's en vrijwillige auteurs nog verhogen en ook in de jonge industrielanden de toegang tot de vrij beschikbare kennis verhogen in hun eigen talen.

- *Wikipedia heeft zich in 13 jaar als succesrijke online-encyclopedie bevestigd. Is dat een reden om tevreden achterover te leunen? Of zijn er koerswijzigingen nodig?*

- Het aantal van onze vrijwillige redacteurs is door de jaren heen stabiel gebleven. Wij hebben er ongeveer 85.000 per maand. Ik denk dat dit aantal op het ogenblik volstaat. Het is duidelijk: hoe meer wij er hebben, des

te sneller kunnen wij het materiaal actualiseren. Maar wij interesseren ons niet zozeer voor een groter aantal medewerkers als voor mensen die uit alle levensdomeinen komen. Wij willen dit aantal vergroten: dat is onze huidige grote uitdaging. Wij weten dat onze gemeenschap uit vele mannelijke liefhebbers van techniek bestaat, zodat ook dingen zoals USB-standaarden goed worden beschreven. Maar het aantal vermindert als het gaat over de vorming van jonge kinderen of over een romanschrijfster die een prijs heeft gekregen. De mensen schrijven natuurlijk over hetgeen zij kennen.

- *Hoe groot is de Wikipedia-gegevensbank ondertussen geworden?*

- Ik heb er geen idee van hoe groot zij nu is, maar zij is wel enorm groot. Zeker enige terabytes. Technisch gezien is dat allemaal probleemloos: wij hebben geen problemen met opslagruimte. Wij hebben 12 miljoen artikels in 285 talen.

- *Zijn er nog witte vlekken op de landkaart?*

- Wij stellen in de jonge industrielanden een grote begeestering vast. Afrika vormt natuurlijk een grote uitdaging wegens een gebrekkige internetinfrastructuur en analfabetisme. Daarbij komt dan nog het talenprobleem met Engels en Frans. Maar er bestaat een groot enthousiasme bij de mensen om in hun moedertaal te schrijven als zij daartoe de mogelijkheid hebben. Wij stellen in Afrika een ongelooflijke versnelling vast wat de toegang tot het internet met een gsm betreft. Deze ontwikkeling gaat sneller dan iemand hier vermoedt. Jammer genoeg bemoeilijkt het kleine gsm-scherm het schrijven enorm. Maar als er meer lezers zijn, dan zijn er ook meer vrijwilligers om bijvoorbeeld iets in het Zoeloe te schrijven.

- *Waarom bleef het Wikipedia-ontwerp jarenlang onveranderd?*

- Wij hebben wel enkele lichtere veranderingen aangebracht. Op dit ogenblik testen wij een eenvoudig systeem, dat het ons mogelijk moet maken om een groter aantal vrijwilligers aan te trekken die niet zo vertrouwd zijn met techniek. Dat is de belangrijkste strategische uitdaging die ons nu bezighoudt. Daar hebben wij nog te weinig vooruitgang geboekt. En dan natuurlijk moet ook de software nog verbeterd worden.

- *Bestaan er concurrenten voor Wikipedia?*

- Mij bezighouden met concurrentie ligt mij niet. Ik ken trouwens geen echte concurrent voor ons. Dat is in de grond genomen een slechte zaak: wij leven van giften, en wij geven alles gratis. Wij zijn dus niet per se een winstgevend bedrijf.

- *Er komen altijd opnieuw berichten over meer of minder prominente mensen die proberen invloed uit te oefenen op de Wikipedia-bijdragen. Hoe groot is dat probleem werkelijk?*

- Ja, er worden inderdaad altijd opnieuw lompe pogingen ondernomen om Wikipedia te beïnvloeden. Maar er gebeuren ook subtielere pogingen tot beïnvloeding. Wij vragen deze mensen openlijk tot ons te komen als er iets niet juist is en met ons te praten. Dat is zoals bij een krant, die men toch ook met respect behandelt. Daar probeert men toch ook niet de journalisten om te kopen. De netcontroleurs volgen alles zeer aandachtig en blokkeren ook artikels waarin fouten worden ontdekt.

Ralf E. Krüger

Subteno de UEA por neŝtataj

Esperantaj bibliotekoj

Biblioteka apogo Bachrich ekfunkcias

Danke al la malavara donaco de la gefiloj de Johano kaj Maria Bachrich, UEA povis denove starigi fondaĵon por subteni la pliriĉigon de la kolektoj de Esperanto-bibliotekoj. Ekde 1997 funkciis Biblioteka apogo Roma kaj Poul Thorsen, kies kapitalo elĉerpigis en 2011.

Lastatempe la gefiloj de ges-roj Bachrich donacis al UEA 20.000 USD (ĉ. 14.500 eŭrojn) kiel kapitalon de la Biblioteka Apogo honore al la geedzoj Johano kaj Maria Bachrich.

La estraro de UEA akceptis kun granda dankemo la donacon, kiu laŭ la interkonsento kun la gefiloj

Bachrich ebligis subvenciojn dum dek jaroj.

Johano (Juan) Bachrich estis eminenta venezuela esperantisto, kiu naskiĝis en 1921 en Vieno kaj lernis Esperanton en 1938 en Zemun (Jugoslavio). Ekde 1948 li loĝis en Venezuelo. Li longe estis la motoro de la Venezuela Esperanto-Asocio, kiun li reprezentis en la Komitato de UEA ekde 1978 ĝis sia forpaso en 2005. Li ankaŭ estis mecenato de la movado, kontribuante i.a. al la

realigo de la instruaj videoprojektoj "Mazi en Gondolando" kaj "Esperanto: pasporto al la tuta mondo". En 2000 li fariĝis honora membro de UEA. Lia edzino Maria, ankaŭ esperantisto, naskiĝis en 1936 kaj forpasis en 2011.

Biblioteka apogo Bachrich disdonos subvenciojn unufoje ĉi-jare. Ili

estas celitaj al Esperanto-bibliotekoj, kiuj ne estas financataj de ŝtata, urba aŭ alia nemovada instanco. Diference de la iama apogo Thorsen, kiu subvenciis nur akiron de libroj, la subvencioj estas uzeblaj ankaŭ por aliaj varoj aĉeteblaj ĉe la Libro-servo de UEA.

Por peti subvencion oni sendu

priskribon de la biblioteko kaj liston de dezirataj libroj aŭ aliaj varoj, ordigitaj laŭ prefero. La petoj atingu la Centran Oficejon de UEA ĝis la 30-a de aŭgusto papere (Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam, Nederlando) aŭ rete al direktoro@co.uea.org.

Centra Oficejo de UEA

Malmultaj aliĝis al la Bonaera UK

La ĉi-jara universala Kongreso en Argentino ŝajnis iĝi la plej malgranda UK dum la tuta postmilita epoko. La kvanto de la ĝisnunaj aliĝoj indikas, ke la suma nombro de la kongresanoj ĉi-jare restos sub 800. La kongreso sekve estos finance deficitata por UEA, rakontas la ĝenerala direktoro de UEA, Osmo Buller.

- *Libera Folio*: Lastatempe cirkulas informoj, laŭ kiuj la interesiĝo pri la ĉi-jara Universala Kongreso estas magra. Kiom da homoj ĝis nun jam aliĝis?

- Osmo Buller: Ĝis nun estas 610 aliĝintoj. Ne necesas multe teori-umi por klarigi tion. Bonaero situas malproksime de la tradiciaj bazoj de la kongresanoj, t.e. Eŭropo kaj Japanio, pro kio la vojaĝkostoj estas tre altaj. La kongreso estos finance deficitata, sed tiu risko neeviteble sekvas el la principo, ke pro sia universaleco UK devas okazi ankaŭ en lokoj, kiuj ne estus konsidereblaj, se oni farus la elekton nur laŭ financaj kalkuloj.

- *Kia estas la kvanto de la aliĝintoj en la sama periodo de la jaro por aliaj ekstereŭropaj kongresoj? Por eŭropaj?*

- Havano kaj Hanojo havis ĉirkaŭ 200 aliĝintojn pli je la sama periodo. Kaze de eŭropaj kongresoj la nombro variis inter 1200 kaj 1600. La ĉi-jara cifero aŭguras finan nombron de 700-800. Sekve en Bonaero eble okazos la plej malgranda UK post la milito. Ĝis nun la plej malgranda estis la kongreso en Vankuvero en 1984 kun 802 aliĝintoj.

- *Ĉu multe gravas por la financoj de UEA, ke la kongreso estu granda? Ĉu ĝenerale la grandeco de la kongresoj laŭ vi havas signifon por la prestiĝo de la movado, kaj por la kongresanoj mem?*

- Evidente por la financoj de UEA estas des pli bone, ju pli granda la kongreso estas, sed UEA ne povas elekti la kongresurbojn nur laŭ financaj konsideroj. Certe la grandeco havas signifon ankaŭ por la prestiĝo de UK, sed tiurilate plej multaj esperantistoj certe prijuĝas surbaze de longa perspektivo.

- *Ĉu en 2015 en Francio oni povas atendi grandan kongreson?*

- Tute certe, ĉar multaj volas partopreni ĝin, aparte pro tio, ke ĝi estos la jubilea 100-a UK, kaj krome Francio estas movade forta lando, kiu ofte, kiam UK okazas en iu alia lando, liveras eĉ pli da kongresanoj ol la kongreslando mem.

- *Kiel statas la planoj pri la kongreso en 2016? Estis menciitaj Portugalio kaj Slovakio – kie el tiuj*

proponoj laŭ via takso logus pli da kongresanoj? Kiujn aliajn argumentojn oni devos konsideri ĉe la decido? Kaj kiam la estraro faros la decidon?

- La estraro akceptis por la "finalo" Lisbonon kaj Nitra. Mi vizitis kun KKS ambaŭ urbojn, kaj la estraro ricevis nian raporton. Ambaŭ havas siajn avantaĝojn, pro kio ne estas facile elekti. Nun la afero estas en la manoj de la estraro, kiu decidos jam baldaŭ.

Libera Folio, Lingvo-Studio

Artefarita lingvo uzas artefaritajn urbonomojn

Kial ne uzi la verajn proprajn nomojn?

Jam delonge mi kontraŭstaras tiun ĉi agadon, kaj la artikolo "La Akademio kaj la propraj nomoj" en Horizontaal n-ro 266 de aprilo 2014 finfine konvinkis min reagi.

Laŭ mi Esperanto ricevas pli da respekto kaj iĝus pli alirebla, se ĝi uzus la originalajn urbonomojn uzatajn en la koncerna lando mem. Mi donas ekzemplon: Bonaero... Kie mi trovas tiun ĉi urbon sur geografia mapo? Ĝi ne ekzistas. Tio certe ne allogas estontajn kongresajn partoprenantojn. Ili ne rekonas la nomon. Tion mi mem bedaŭrinde spertis kun la urbo Galivo, kie Esperanto-kongreso okazis en julio 2012. La nomo Galway jes allogas min (mi rekonas tiun nomon danke al la bovospeco, kiun videblas en nia ĉirkaŭaĵo), kaj mi certe pripensus partoprenon, ĝi estus rava, sed Galivo ne konvinkis min forlasi mian sidejon. Galivo estas kaj restas malplena skatolo.

En mia lando Belgio okazas la samo, ĉar en ĝi tri lingvoj estas rekonitaj: la nederlanda, la franca kaj la germana. Sur vojindikiloj oni rimarkas la plej diversajn vortojn por la sama urbo: Mons kaj Bergen; Antwerpen kaj Anvers; Liège, Luik kaj Lüttich... Kial? Feliĉe la nomo de la urbo Charleroi restas la sama en la tri lingvoj, sed la esperanta versio estas Karlerego. Kial?

Oni instruis min, ke Esperanto montras respekton por la propra kulturo de la popoloj, sed la agado de la Akademio montras la kontraŭan. Respektu la posedon de la propra nomo de urbo. Ke ni ne kapablas prononci la originalan nomon de tiu urbo? Ni ne estas stultaj... kaj prefere uzas la geografian nomon, kial ne?

Ke la ĉefuloj uzu sian tempon NE por tiaj aferoj, sed por serĉi strategion disvastigi nian neŭtralan internacian lingvon kaj ne kompliku ĝin.

Mireille Storms

Propraj nomoj el azia vidpunkto

Azio toleras proksimumajn prononcojn

Konsiderante, ke mi renkontis en Eŭropo multon da personoj, kiuj havas la saman opinion kiel s-ro S., mi pretas nun reagi por prezenti nur malmultajn ekzemplojn el la vasta Azio, kie grandparte oni ne uzas la latinan alfabeton en sia nacia lingvo, same kiel araboj, bulgaroj, grekoj, rusoj kaj aliaj.

Dum granda nombro da eŭropanoj postulas "precizecon" en la propraj nomoj, ĉiuj Esperanto-uzantoj kiuj ne uzas la latinan alfabeton, rezignacie aŭ dentokrake toleras la "proksimumajn prononcojn" de la latinalfabele transskribitajn proprajn nomoj inkluzive de sia propra. Kiel la araboj, bulgaroj, grekoj, rusoj kaj aliaj ne postulas de ni prononci iliajn nomojn precize, ankaŭ la ĉinoj, hindoj, japanoj, koreoj, vjetnamoj k.a. ne postulas de aliaj popoloj precize

prononci iliajn nomojn.

Kompatindaj estas la ĉinoj, kiuj multon devas toleri en la transskribo de ĉinaj propraj nomoj. Se ni indifere prononcas s-ron Ma, li povas signifi "patrinon", "ĉevalon" aŭ eĉ "ĉu". La ĉina lingvo, kiu havas kvar muzikajn tonojn por silaboj, havas gravan handikapon. S-ro Gou kun

塔爾在企業的其
它塔爾澤是中國佬

tiu tono kaj s-ro Gou kun alia tono estas malsamaj nomoj laŭ la ĉina kriterio. Verŝajne la saman handikapon havas la vjetnama lingvo kaj kelkaj aliaj.

La konataj nomoj "Maŭ Ze-dong" kaj "Ĝoŭ Enlaj" ne spegulas la ĝustajn sonojn. Esperanto simple

ne disponas pri la ĝustaj literoj por tiuj nomoj. La literoj z, d kaj ĝ ĉi tie uzataj estas tolereblaj formoj de sonoj inter c kaj z, t kaj d, kaj ĉ kaj ĝ respektive. Malgraŭ la nebagatelaj malavantaĝoj mi ne vidas ĝis nun ĉinajn proprajn nomojn transskribitajn kun la ĉinaj supersignoj por la kvar tonoj. Similan problemon

havas la korea. Ekzemple, unu el la plej oftaj nomoj Gim estas transskribata ankaŭ Kim, ĉar ambaŭ ne prezentas la ĝustan korean prononcon, sed proksimuman.

Ne ekzistas en la norma japana lingvo la silaboj "ti, tu, si", dum ekzistas jes "ta, te, to" kaj "sa, se, so", sen paroli pri la neekzistantaj konsonantoj. Kiel eŭropanoj, trudantaj sian nomon skribitan laŭ la propra nacia ortografio, ankaŭ pluraj japanoj uzas, por esperanta komunikado, la registaran literumon

kiel aŭtentikan, ekz-e Konisi (japana prononco: koniŝi), Matuba (japana prononco: macuba), Tiba (ĉiba)...

Ĉu eŭropanoj pretas tiel ĝuste prononci ankaŭ aziajn nomojn? Se ne, bonvolu ne miri, se iu prononcas la nomon Kolacsay "koloksaj", kaj la nomon Canuto ne "kanuto" sed "canuto" laŭlitere.

Se la trinkaĵa entrepreno Coca-Cola volas havi klientojn en la esperanta merkato, ĝi estu transskribita Koka Kola, alikaze ĝi ne rajtas riproĉi, ke iuj prononcas "coca cola" laŭlitere.

Kiam mi estis en Budapeŝto kun mia edzo, ni volis tie kontakti profesoron Szerdahelyi. Li telefone demandis hungaran esperantistinon de mi konatan, kie s-ro Szerdahelyi loĝas. Ŝi diris, ke ŝi ne konas lin. Ĉu tiel faman personon ŝi ne konas loĝante en la sama urbo? Post mia kelkafoja reprononcado de lia nomo montriĝis, ke kulpis mia prononco, kiu estis tute alia ol la hungara. Kiel mi povus scii la ĝustan prononcon,

se li mem ĉiam skribas sian nomon laŭ la hungara ortografio, dum mi neniam emis fariĝi multlingva, ne havante lingvistan talenton?

Zamenhof esperantigis nemal-multon da propraj nomoj. Li certe celis fari Esperanton glate prononcebla lingvo eĉ kun propraj nomoj el diversaj nacioj, sed ankaŭ ne riskis

"Ni ne faru al ni la iluzion, ke, lernante Esperanton, ni samtempe lernis ankaŭ la komplikan ortografion kaj prononcadon de ĉiuj naciaj lingvoj!"

esperantigi ĉiujn proprajn nomojn. Ĉio tio verŝajne estas pro la transira stadio el la ĝenerala akcepto de la lingvo.

S-ro S. skribis: "Ni ne faru al ni la iluzion, ke, lernante Esperanton, ni samtempe lernis ankaŭ la komplikan ortografion kaj prononcadon de ĉiuj

naciaj lingvoj!" Tute paradokse mi dirus: "Sufiĉu unu sola internacia lingvo por la internacia komunikado de la ordinara homoj sen specialaj lingvaj talentoj. Ni ne hontu, ke ni konas nur la internacian lingvon krom nian propran nacian lingvon kaj ne scias prononci proprajn nomojn skribitajn laŭ alinaciaj ortografioj, ĉar finfine tio lasta ne kondukas al la kompleta kapablo precize prononci laŭ la ortografioj de miloj da naciaj kaj gentaj lingvoj."

Verŝajne ne eblas fari ian regulon pri tiu jam delonge pendanta temo en la nuna tempo. Sed mi persone ĉiam volonte bonvenigas la – nur per la kono de Esperanto – prononceblajn transskribojn kaj dankas la transskribintojn pro ilia kompreno por la nacioj, kiuj nehas la latinan alfabeton.

Akiko Uusing-Nagata

(Heroldo de Esperanto, 16.03.1974)

La 11-a Internacia Himalaja Renkontiĝo

Konigi la mondon al Nepalo kaj Nepalon al la mondo per Esperanto

La Nepala Esperanto-Asocio ĝojas anonci la 11-an Internacian Himalajan Renkontiĝon 2015 por konigi sian landon al alilandaj esperantistoj. Apenaŭ ekzistas iu lando en la mondo, kiu povus rangi samnivele kun Nepalo rilate al natura, etna kaj kultura diverseco. Partoprenante en la renkontiĝon, vi havos la ŝancon formi vian bildon de la lando kaj samtempe konatiĝi kun lokaj kaj alilokaj esperantistoj kiuj partoprenos la samajn programojn. Ni bonvenigas ankaŭ homojn kiuj volas komenci lerni Esperanton dum la renkontiĝo.

La programo estas planita por ke ĝi taŭgu por ĉiuj aĝgrupoj. Dum via restado vi loĝos en bonkvalita hotelo en Katmanduo kaj en komfortaj gastejoj, aŭ tendoj dum la piedvojaĝo. Ĉiuj manĝokostoj kaj aliaj similaj kostoj estas inkluzivitaj en la aliĝokosto. Similaj turismaj servoj kutime kostas pli multe. Multaj niaj servoj estas farataj de nepalaj esperantistoj.

Vi pasigos la unuajn kaj lastajn tagojn de la

renkontiĝo en la valo de Katmanduo, kie situas la ĉefurbo de Nepalo. Ĝian riĉan kulturan pasintecon atestas la tieaj historiaj distriktoj kaj monumentoj, notinde tiuj de la plej grandaj urboj: Katmanduo, Bhaktapuro kaj Patano. Tie vi povos vidi kiel hinduoj kaj budhanoj restas fidelaj al siaj jarcentaj tradicioj malgraŭ multflanka moderniĝo de la valo. Ĉi-foje vi povos ekkoni la kulturon kaj vivmanieron de homoj en la okcidenta parto de Nepalo. La ĉefa parto de la renkontiĝo estos busvojaĝo al kaj piedvojaĝo en regiono je preskaŭ 3000 km nordokcidente de la valo de Katmanduo. Dum la marŝado vi trapasos multajn lokojn plenajn de vidindaĵoj, inkluzive de Pokhara, Uleri, Ghodepani, Tadapani, Ghandruk kaj ree Pokhara. Ĉe la horizonto estos mondfamaj montirceloj de Nepalo, kreantaj majestajn vidojn de Himalajo. La piedvojo inter Ghandruk kaj Ghodepani estas plejparte tra neloĝata rododendroarbaro. La tereno tie estas kovrita de arbaro kaj punktita de diversaj sovaĝaj floroj, inter kiuj estas malsamaj specioj de rododendro, la nacia floro de Nepalo. Vi ankaŭ ĝuos vidojn de nigraj

simioj, cervoj, moskuloj ktp. kaj diversaj specioj (pli ol 250) de montaraj birdoj. Ekde la komenco vi povos observi la vivon kaj kulturon de etnaj grupoj: la gurun-
goj kaj magaroj. Tiuj ĉi etnoj, oni opinias, devenis de Mongolio kaj Tibeto, kaj ili estas konataj kiel senafektaj kaj honestaj. Plejparte ili estas tradicie terkultivistoj kaj bredistoj. Ili havas distingajn lingvojn, domstilon, vestojn, ornamaĵojn kaj kutimojn, kaj estas aparte famaj

pro siaj ravaj dancoj kaj muziko. La plimulto de ili vivas sur altaj deklivoj sude kaj okcidente de riveroj. La vivo de tiuj montpopoloj estas modesta, ĉar laboro sur la deklivoj estas peniga. Plejparte ili sekvas la budhisman religion.

Pun Hill estas unu el la popularaj piedvagadaj cel-
lokoj de la masivo de Annapurna. Ĝi estas facile atin-

gebla, sed piedvagantoj devas marŝi plejparte aŭ supren aŭ malsupren. La programo sekvas la ĉefan vojon. Vi trauros pitoreskajn kampojn de rizo, abundajn arbarojn de rododendro kaj belajn vilaĝojn plejparte loĝatajn de gurun-
goj kaj magaroj. La pintoj de Annapurna, ekzemple Annapurna Sudo (7.219 m), Annapurna II (7.937 m), Annapurna III (7.555 m), Annapurna IV (7.525 m) kaj Fišovosto (Machhapuchhare) (6.997 m) iĝos videblaj ekde la tago de marŝado de Ghorepani al Pun Hill.

Tiuj majestaj montoj aperas malsamaj ĉiutage. De Ghorepani kaj Pun Hill vi povos ĝui vidojn de du montaroj samtempe: Annapurna kaj Dhaulagiri. Unuhora vagado de Ghorepani al Pun Hill frumatene rekompencos vin per impona sunleviĝo sur pli ol 10 pintoj de Annapurna kaj Dhaulagiri. Kiam la suno tuŝos la neĝajn pintojn de la du gigantojn Dhaulagiri (8.167 m) kaj Annapurna (8.091 m), kaj amaso da aliaj pintoj, malrapide komencos aperi, kiel per magio, antaŭ viaj okuloj nekredbla vidindaĵaro.

La kotizo estas 800 eŭroj por unu persono. Ĝi validas por dulita ĉambro. Se vi deziras unulitan ĉambron (por la tagoj en Katmanduo), bv. aldoni 250 eŭrojn al la menciita sumo. La kotizo inkluzivas manĝojn kaj loĝadon dum la tuta programperiodo. La programeroj ŝanĝeblas pro neatendataj kialoj. Aliĝilo kaj programo haveblas ĉe

**Nepala Esperanto-Asocio, G.P.O. Box : 10518,
Katmandu, Nepal.
Telefono 00977-9841273761.
Retadreso: nespa.1990@gmail.com.** ★

40 jaroj de Bona Espero

Multaj esperantistoj konas, almenaŭ laŭnome, la italan familion Grattapaglia, pli ĝuste: la internacian familion Grattapaglia, ĉar la familipatro Giuseppe estas italo, dum la patrino (Ursula Sandkühler, el Berlino) estas germanino, kaj ili, kun la filoj, sentas sin mondcivitanoj.

Antaŭ kelkaj monatoj la familio Grattapaglia abrupte forlasis la elitajn vivon, kiun ĝi ĝis tiam ĝuis en Torino, kaj translokiĝis al Brazilo, kie, en regiono nomata Alto Paraíso en la ŝtato Goiás, ĝi prizorgas farmonlernejon kun la esperanta nomo "Bona Espero".

Multaj, eksciinte tion, restis mirŝokitaj, ĉar la socia pozicio de la familio Grattapaglia en Torino

ests enviinda, kaj precipe dinamisma estis la agado de la familipatrino Ursula, kiu estis komisiita pri publikaj rilatoj de la estroj de la

aŭtomobilfabriko Fiat, scias plurajn lingvojn kaj prizorgis altnivelajn kontraktojn. Certe, tute alia situacio ol vivi en fora lando, en preskaŭ

senhoma regiono, melkante bovinojn kaj bredante ĉevalojn!

Sed la vojoj de la Spirito estas senfinaj, kaj elekstere oni ne povas plene kompreni la ĝojon de la homo, kiu trovis sian ĝustan situon en la socio, kaj estas feliĉo, ĉar li povas, fine, realigi sian memon kaj realigi siajn revojn.

Tiu feliĉo klare aperas el la leteroj kiujn la ge-Grattapagliaj sendas de tempo al tempo. En Brazilo, kaj pli precize en la Esperanto-bieno "Bona Espero", ili trovis ja novan vivmanieron, kiu baziĝas sur reciproka respekto kaj helpo.

Ni citas la plej ĵusan leteron, kiu alvenis al Radio Roma el Bona Espero:

"Okaze de la Semajno de Internacia Amikeco ni sendas al vi ko-

rajn pensojn el malproksima centra altebenaĵo de Brazilo. Ni regule kaptas ĉi tie la itallingvan elsendon "Italia 24 ore", sed bedaŭrinde la dimanĉa rendevuo kun viaj Esperanto-elsendoj ne funkcias! Sendube tio dependas de la potenco de via elsendilo kaj de la malproksimeco de nia regiono.

Eble niaflanke la situacio pliboniĝos, kiam sur la pinto de apuda monto, kiu signas la limon de "Bona Espero", oni instalos grandan antenon por plibonigi la radiajn kaj televidajn ricevojn en tiu ĉi regiono. Ni ja situas je 250 km norde de Brazilio, ekzakte sur la 14-a paralelo sude de la ekvatoro. Ni ĝojis, kiam oni elektis nian monton por instali tiun antenon. Speciala aviadilo alteriĝis ĉe ni aŭtaŭ nelonge

(en Bona Espero ekzistas 1.200 km longa aerodromo, kaj teknikistoj de la brazila radiotelevida instanco konstatis, ke ĉi tie ekzistas favoraj kondiĉoj por tiu instalaĵo. Do – finas la letero – ĝis baldaŭa... reaŭdo, kaj akceptu la plej varmajn salutojn de ĉiuj bonesperanoj!"

La geedzoj Ursula kaj Giuseppe Grattapaglia ricevis la medalon de toleremo de la Fonduso Zamenhof – vidu artikolon ĉe la retejo de EL Popola Ĉinio: http://www.espero.com.cn/2013-12/26/content_31009885.htm. Indas ankaŭ legi la mallongan resumon pri Bona Espero ĉe http://eo.wikipedia.org/wiki/Bona_Espero.

Ret-Info / Lingvo-Studio

In zink zit leven

Het ministaatje Neutraal Moresnet

Het fotoalbum dat Louis-Alexandre Saint-Paul de Sinçay van de Société des Mines et Fonderies de Zinc de la Vieille-Montagne in 1868 liet maken van het personeel van de Vieille-Montagne, was tot 25 mei te zien in het Brussels Museum voor Arbeid en Industrie. La Fonderie koppelde er lezingen aan over de arbeiders, de levenscyclus van zink en de hoge lernfaciliga factor van Esperanto. Het verband? Zink!

De historische wortels van Umicore, de internationale materiaaltechnologiegroep met hoofdzetel in Brussel, liggen bij de zinkmijn van de Vieille-Montagne in het Duitstalige plaatsje Kelmis bij het drielandenpunt. La Fonderie begon zijn activiteiten in hartje Brussel met de productie van zinken armaturen. In 1859 groeide daar de Compagnie pour la Fabrication du Zinc, du Bronze et des Appareils d'Éclairage uit voort. Er waren nog andere Brusselse bedrijven die het achtste metaal, zoals zink wordt genoemd, verwerkten. In 1847 werd in Molenbeek een filiaal opgericht dat zinkwit produceerde, een stof die gebruikt werd bij de productie van glas en keramiek. Cahier nr. 47 van La Fonderie over arbeidsziekten behandelt ook de zinkvervuiling.

Industrieel archeoloog Patrick Viaene zegt over enkele vroege toepassingen: "Van de Vieille-Montagne staan vandaag nog een paar gebouwen overeind in

Angleur langs de Ourthe. In Kelmis werd zink in onzuivere vorm ontgonnen in groeven. Daarvan is maar weinig overgebleven. Alleen het lokale Göhltaalmuseum, uitgebaat door een plaatselijke heemkundige kring, presenteert een kleine afdeling over Vieille-Montagne. De Zinkhütte in Stolberg nabij Aken is wel een reis waard, geïnstalleerd in een zinkgieterij en fabrieksgebouwen uit de achttiende en negentiende eeuw. In Vlaanderen werd zink gemaakt in Overpelt, Lommel en omgeving in de eertijds zeer dunbevolkte Kempen, logischerwijs ver van de stad, want zink is een erg vervuilende industrie.

Na de nederlaag van Napoleon in 1815 werd op het Congres van Wenen Europa hertekend, maar zowel het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden als Pruisen aasden op de zinkmijn van de Vieille-Montagne. Als belangrijke grondstof voor oorlogsmateriaal kwam zink nog erg goed van pas. Het Grensverdrag van Aken uit 1816 bracht uitsluitel. Een deel van Moresnet (het huidige Kelmis) werd bij de Nederlanden gevoegd en een deel bij Pruisen. De centraal gelegen mijn werd een neutrale ministaat. Neutraal Moresnet, met een eigen munt, eigen postzegels en eigen brigadiers, die verbonden waren aan de zinkmijn, heeft bestaan van 1816 tot 1919. Na de Eerste Wereldoorlog moesten de grenzen opnieuw vastgelegd worden, en de Oostkan-

tons en Neutraal Moresnet werden aan België toegewezen.

Nog steeds is Neutraal Moresnet een inspiratiebron voor Seán Ó Riain, voorzitter van de Eŭropa Esperanto-Unio (EEU), die op 27 april daarover een lezing gaf in La Fonderie. Aan het begin van de vorige eeuw werd Esperanto de officiële taal van Neutraal Moresnet en werden voorbereidingen getroffen om het Esperantostaatje Amikejo (vriendenplaats) op te richten. Ó Riain had het ook over de actualiteit van het Esperanto als gemeenschappelijke taal in een Europese Unie met 24 officiële talen.

Even terugblikken: "Esperanto was goed ingeburgerd in de periode na 1908, maar het staatje was te klein om politiek te kunnen overleven en werd slachtoffer van de Eerste Wereldoorlog." Overal waar hij komt, pleit hij voor een korte spoedcursus Esperanto: 50 tot 60 lessen zouden volstaan, als springplank tot het leren van een volgende taal. Het aanleren van 500 van de meest gebruikte morfemen (betekenisvolle woorddeeltjes), met een equivalent van 2000 woorden in andere talen, en een grammatica zonder uitzonderingen vergemakkelijken het aanleren van elke nieuwe taal. Esperanto als lernfaciliga taal: u had het woord al begrepen.

Artikel uit "Vadrouille" van 30.01.2014 door An Devroe

Kortverhalen als eerbetoon aan de bedenker van de Rode Ridder

Leopold Vermeiren, de geestelijke vader van de Rode Ridder, zou dit jaar honderd jaar oud geworden zijn. Ter nagedachtenis aan de bekende jeugdschrijver verschenen enkele van zijn kortverhalen online.

De bedenker van Johan de Rode Ridder, Leopold Vermeiren, werd geboren in Deurne op 7 april 1914. In De Kleine Zondagsvriend schreef Vermeiren in 1946 al korte ridderverhaaltjes. Die werden in 1954 in boekvorm gebundeld. Vanaf 1959 werden zijn verhalen uitgegeven door Standaard Boekhandel.

Willy Vandersteen bracht met de toestemming van Vermeiren de gelijknamige stripreeks uit. Door het succes van de stripverhalen werden de jeugdboeken van Vermeiren steeds populairder. In de jaren zestig van de vorige eeuw was hij een van de meest gelezen jeugdauteurs in Vlaanderen. In de jaren negentig verzorgde Karel Biddeloo zowel de illustraties van de stripreeks als van de boeken van Vermeiren. In het stripalbum De Koningmaker liet Biddeloo zich door Vermeiren inspireren voor de figuur van Leopold van IJsendijck. Zo werd Vermeiren ook in de strip vereeuwigd als leermeester van de eervolle ridder.

De foto's van Vermeiren vertonen veel gelijkenis met de getekende figuur. Net als Leopold van IJsland werd ook Vermeiren tot ridder geslagen bij de Pynnock Ridders, een ridderclub in Horst. In totaal schreef hij 64 verhalen. Enkele daarvan werden vertaald in het Esperanto en het Hongaars. De meest populaire verhalen werden ook in het Afrikaans vertaald, zoals Die Rooi Ridder Oorwin. Behalve zijn verhalen over de koene ridder schreef Vermeiren ook andere jeugdboeken zoals Kabouter Kriek en Kabouter Peer. Vermeiren overleed in 2005.

Ter gelegenheid van de 100e verjaardag van zijn geboorte geeft FEL een grote korting, namelijk van 20%, op alle boeken van Leopold Vermeiren (+ af franko).

"Bela petveturantino":	€ 7,21	nu € 5,77
"Brulanta kastelo":	€ 3,00	nu € 2,40
"Egipta dancistino":	€ 11,20	nu € 8,96
"Ludanta lumo":	€ 11,20	nu € 8,96
"Nuda feino":	€ 11,20	nu € 8,96

Storting t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen
KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB
Post: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC BPOTBEB1

Stipendioj por la interlingvistika kursaro en Poznao

En septembro 2014 ekos nova grupo de trijaraj post-diplomaj interlingvistikaj studoj. Ĉu vi ŝatus partopreni la studojn en UAM, sed viaj enspezoj ne ebligas al vi ĉion pagi? Por la trijara interlingvistikaj studoj ekzistas ebloj ricevi financon subtenon en formo de stipendio. Ĝi kovras almenaŭ la ĉiusemestrajn universitatajn kotizojn.

Stipendiojn disponigas Esperantic Studies Foundation (ESF) kun apogo de universala Esperanto-Asocio (UEA) kaj Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI).

Por informoj pri la kursaro, rigardu la retejon: <http://www.amu.edu.pl/~interl/>.

Por informoj pri la stipendioj, rulu la ekranon suben ĝis la butono "Mi volas partopreni".

Klaku tion kaj anoncu vin. Sekve de tio, vi povas ricevi la aliĝilon kaj stipendian petilon.

Starigita estas tripersona mastruma teamo por fortigi la rilatojn inter ESF kaj UAM, kaj por prizorgi i.a. la administradon de la stipendioj. Tiu komisiono decidos, kiom da stipendioj povos esti, kaj je kioma valoro por la studjaro 2014-2015, kun ebloj je ŝanĝoj por la postaj jaroj. Oni atendas povi oferti stipendiojn por la tuta

trijara periodo. En la nuna momento la stipendioj povas kovri nur la studkostojn, ne pliajn kostojn. Tamen, ili mildigas la suman financon pezon de la programo.

Kion vi devas sendi:

- Prezantan leteron, per kiu vi prezentas viajn antaŭajn studojn, viajn ĝis nunajn agadojn rilate al Esperanto. Plie vi rakontu pri viaj celoj. Por kio vi bezonas la studojn? Kion vi planas fari post la akiro de pliaj konoj?
- Enketilon plenigitan, kiun vi povas ricevi kontraŭ peto.

Limdato por sendi la petojn estas la 15-a de julio 2014. La decidon ni komunikos mesaĝe al la petintoj ĝis la 10-a de aŭgusto.

Kelkaj oftaj demandoj

pri la stipendioj:

- Kiel funkcias la stipendiado, se oni elektas min?
- Vi ricevos kontrakton, kaj se vi plenumas la postulojn de la kontrakto, la mono estos ĝirata al vi fine de la semestro. Tio signifas, ke vi unue, komence de la semestro, devos mem pagi la kotizon, kaj ĝi poste estos repagita al vi.
- Kiujn kondiĉojn enhavos la kontrakto?

- La kontrakto postulas, ke la stipendiito regule plenumu la devigajn taskojn de la semestro (do li/ŝi ĝustatempe plenumu la taskojn, esojn kaj ekzamenojn de la kursoj de la semestro), kaj ke li/ŝi laŭ personaj fortoj kaj spertoj helpu kontribui al la disvolviĝo de la studoj kaj ĉirkaŭaj aranĝoj. (Vd. La sekvan demandon.)

- Kion mi devas fari interŝanĝe, kiam mi ricevas stipendion?

- Oni atendas de la stipendiitoj, ke ili aktive partoprenu en la diversaj aktivecoj ĉirkaŭ la studoj. Tio povas esti helpo en varbado aŭ organizado, transpreno de filmado de la prelegoj, raportado pri la studoj, laboro por la hejmpaĝo de la studoj, kontribuoj al ARKONES (kulturfestivalo ligita al la septembra studperiodo) aŭ

aliaj. Detalojn vi preparolos kun la komisiono tiam, kiam vi estos elektita. Viaj helppropoj estos aldonitaj al la kontrakto.

- "Kio okazos, kaze ke mi ne povos finfari la studojn? Ĉu mi devos redoni la monon?"

- Ni forte esperas, ke la personoj, kiuj ricevas stipendion, dumvoje ne ĉesos studi. Se tamen okazus tio pro malsano k.s., oni ne devos repagi ion, ĉar oni ricevos la monon por la jam plenumitaj semestroj.

Pliajn demandojn bv. sendi al la universitato mem interlin@amu.edu.pl kaj stipendidemandojn al la komisiono as.esperanto@web.de

Iĝu staĝanto ĉe E@I ĉi-somere!

Ĉu vi studas ĉe universitato en EU, EEA, Svisio aŭ Turkio pri informadiko, kognaj sciencoj, lingvistiko, pedagogio, ĵurnalismo, ekonomio, arto aŭ alia fako, gajnu mono, ricevu studpoentojn, akiru sperton, vivu eksterlande, lernu novan lingvon kaj helpu al Esperanto!

E@I ankaŭ ĉi-jare ebligas al universitataj studentoj realigian staĝon, uzante Esperanton.

E@I estas internacia neregistara organizaĵo, kiu instigas internacian kunlaboron kaj komunikadon tra la mondo kaj organizas klerigajn projektojn kaj aranĝojn por subteni interkulturan lernadon ka uzadon de lingvoj kaj interretaj teknologioj. Ĝi estas establita en Slovakio, sed la laboro okazas en la interreto, kaj Esperanto estas la laborlingvo.

Nuntempe ni serĉas studentojn-esperantistojn, kiuj ŝatus kadre de sia studo pasigi 3 ĝis

12 monatojn laborante por E@I (ĉu en la oficejo en Slovakio, ĉu en eksterlando). La staĝanto ne ricevos salajron de E@I, sed lia staĝo estos subvenciita de la programo "ERASMUS Studenta Movlibereco por Staĝoj". Por tio la studento devos sukcese peti, helpate de E@I, tiun stipendion de sia universitato, kiu devas esti aliĝinta al tiu programo. (Estas nun 4366 tiaj universitatoj. Kontrolu la vian ĉe <http://tinyurl.com/erasmus2013>; en la lasta kolumno devas esti skribite EUCX aŭ EUCP.) La preciza procedo la limdatoj malsamas inter la universitatoj. Plenigi la formularojn postulas nur malmultan laboron, ŝanco gajni la stipendion estas sufiĉe granda.

La stipendio estas inter 300 kaj 1000 eŭroj monate kaj dependas de la sendanta kaj ricevanta landoj, sed estas pli alta ol simila konata stipendio por ERAS-

MUS-studrestado. La E@I-staĝantoj laboru en Partizánske (Slovakio) aŭ, laŭ interkonsento, en alia loko de sia elekto. En Partizánske E@I helpas trovi loĝadon; en landoj kun oficiala lingvo alia ol la angla, la germana, la franca kaj la hispana, eblas partopreni ankaŭ la Intensivan Lingvokurson ERASMUS (EILC).

Niaj staĝantoj ankaŭ helpas prezenti la agadon de E@I dum renkontiĝoj, seminarioj kaj konferencoj. Do se esti pagata por partopreni Esperantenkontiĝojn estas via revo, vi ĵus trovis la manieron kiel realigiti tion!

Por pli da informoj retpoŝtu al E@I-respondeculo Peter Baláž – petro@ikso.net.

Ret-Info / Lingvo-Studio, LS

Nova komisiito pri Pasporta Servo: Roy McCoy

Dum sia aprila itala kunsido, la estraro de TEJO nomumis Roy McCoy kiel komisiiton de TEJO pri Pasporta Servo.

Roy McCoy estis delonga redaktoro de la Jarlibro kaj presprietigisto de aliaj eldonaĵoj (interalie la lastaj presi-

taj Pasportaj Servoj, 2010 kaj 2011) en la Centra Oficejo de UEA, kie li emeritiĝis pasintan decembron.

McCoy estis informita pri la nomumo kaj akceptis ĝin sub la kondiĉo ne esti devata al antaŭe fiksitaj limdatoj. Li kredas tamen, ke papera eldono de Pasporta

CLUBPROGRAMMA'S

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN –

La Verda Stelo, Esperanto Antwerpen vzw

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek:

<http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>.

Ook tijdens juli en augustus is er elke vrijdag een vergadering met een programma in La Verda Stelo Antwerpen. Omdat we soms onverwacht buitenlands bezoek ontvangen wordt het programma niet op voorhand vastgelegd, maar pas enkele dagen op voorhand beslist. Het wordt dan per mail aan leden en belangstellenden meegedeeld. Wie niet in de verzendlijst zit kan de activiteit terugvinden op <http://esperanto-antwerpen.weebly.com/> of telefoneren naar 0032 494 068271.

Tegelijk doen we een oproep aan lezers om verslag te komen uitbrengen en beelden te tonen van interessante belevenissen, al dan niet in Esperantujo. Liefst vooraf melden aan ivo.durwael@telenet.be of telefonisch 00 32 494 068271.

BRUGGE – Paco kaj Justeco

Hou onze webstek www.esperanto-brugge.weebly.com in het oog voor de komende activiteiten, of vraag meer informatie via: heidi.goes@gmail.com.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

www.esperantobruselo.org

Vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliardstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij het metrostation Maalbeek

Elke woensdag van 18.30 u tot 20 u

Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Contact: Françoise Pellegrin,

e-mail: fransuaz@esperantobruselo.org

Telefoon: 02 358 27 28

DILBEEK – Konversacia rondo en Esperanto.

Adres de la kunvenoj: Kulturcentro "West-rand", Kamerrijcklaan (sen numero), 1755 Dilbeek

Ni kunvenos en salono 301 (3-a etaĝo), de la 14-a ĝis la 16-a horo.

Por pli da informoj: Lydia Buyst 054 33 01 51 aŭ

www.westrand.be

GENT – La Progreso

<http://www.esperanto.be/gent>

Iedere 4-de vrijdag van de maand is er een clubvergadering in ons lokaal "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gent-Brugge. Aanvang: 20.00 u

Inlichtingen bij Katja Lödör, tel. 19-230 16 77 of 09-221 10 02

KALMTHOUT – La Erikejo

<http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm>

La kunvenoj de La Erikejo okazos kiel kutime en la Parochiecentrum de Heide, inter la 20 – 22aj horoj.

KORTRIJK – Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

www.esperanto-kortrijk.info

Maandelijkse bijeenkomst in Erfgoedhuis, zaal Lessius, 1-ste verdieping, O.L.Vrouwstraat 45, Kortrijk (tel. 056-27 74 24) elke vierde dinsdag van de maand van 19.30 u tot 21.30 u, niet tijdens juli en augustus. Indien de vierde dinsdag een feestdag is, dan op de derde dinsdag.

Contact via e-mail piet.glorieux@gmail.com en esperantokortrijk@hotmail.com.

Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet

Normaal zijn op elke eerste en derde donderdag van de maand vrijwilligers aanwezig in het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet te Kortrijk.

LEUVEN – Esperanto 3000

<http://www.esperanto.be/esperanto3000>

De bijeenkomsten hebben plaats in het Cultureel Centrum "Ro-maanse Poort", Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, vanaf 19.30 u; de lezingen beginnen om 20.00 u.

Pri la programo konsultu la retpaĝon bonvolu!

OOSTENDE – La Konko

Geen programma tijdens de maanden juli - augustus

PEER – Limburga Esperanto-Asocio

Geen programma tijdens de maanden juli - augustus

TIENEN – La Hirundo

<http://home.tiscali.be/la.hirundo/>

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen

Tel en fax: 016-81.52.46, bert.boon@skynet.be

Pri la programo konsultu la retpaĝon bonvolu!

Servo 2014 povas esti pretigita antaŭ la fino de junio, kaj konsideras tion – kune kun la necesaj ĝisdatigoj kaj netigoj de la gastigantaj datenoj – kiel la unuan prioritaton.

Plena refunkciigo de la reta Pasporta Servo estas antaŭvidata por la relative baldaŭa estonto, kunlaboro pri la ĝisdatigo de ĝia sistema softvaro jam estas ko-

mencita de faka volontulo en Usono. Alia volontulo por pritrakti la kreadon de mapoj estas nun serĉata, kaj la landaj PS-organizantoj estos enplektitaj en la priodatenaj laboroj. McCoy estas kontaktebla ĉe roymccoy.nl@gmail.com.

La TEJO-estraro – Reytt-Info / Lingvo-Studio

Esperanto Vlaanderen

ISSN - 0772 -540 afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN

La Verda Stelo - Esperanto Antwerpen vzw, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen,
tel. 03 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge,
tel. (0)50 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

BRUSSEL

Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, 1640 St-Genesius-Rode,
fransuaz@esperantobruselo.org, +32 2 358 27 28

Laurent Loisse, Tir-aux-Pigeons 95 1150 Bruxelles,
tel. 02 770 11 71, sekretario@esperantobruselo.org

GENT

La Progreso Katja Lödör, Peter Benoîtlaan 117, 9050 Gentbrugge,
tel. 09 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Dogulaslaan 14,
2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK

La Konkordo P. Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
8610 Kortemark, tel.: 051 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk,
tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN

Esperanto 3000 Roger Goris, Rue Ménadastraat 44,
1320 Hamme-Mille, tel. 010 86 01 12, goris.r@skynet.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer,
tel. 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

LONDERZEEL

Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25,
1840 Londerzeel, tel. 052 30 01 66, comite.jean.pain@skynet.be

OOSTENDE

La Konko Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel. 0486 36 23 65 (gsm), marc.cuffez@telenet.be

ROESELARE / TIELT ZIE KORTRIJK

TIENEN

La Hirundo <<http://www.lahirundo.be>> Info: Bert Boon,
Merelhof 8, 3300 Tienen, tel. en fax: 016 / 81 52 46, post@lahirundo.be

TURNHOUT

Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, 2300 Turnhout,
tel. 014 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be

Contactadressen in Nederland

<http://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php>

ALKMAAR

Marijke Lathouwers, Kruiszwijn 1205 NL-1788 LE Den Helder
tel. +31(0)223-64378, esperanto.alkmaar@gmail.com

EINDHOVEN

Jeannette Bosse Veld, Montgomerylaan 361 NL-5612 BH Eindhoven,
tel. +31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

FRIESLAND

Frisa Esperantista Rondo, Wiebren Akkerman, Westerein 14a
NL-8571 GB Harich, tel. +31(0)514 602 272, wiebrenakkerman@hetnet.nl

GRONINGEN & DRENTE

Nelly Kiel-Klunder, G. Sterringastraat 60 NL-9728 VV Groningen,
tel. +31(0)505 251 436, nrkielklunder@hotmail.com

HAARLEM

Corrie Kwantes, Marnixstraat 57 NL-2023 RB Haarlem,
tel. +31(0)235 276 561

HELMOND

Toine Gremmen, Nassaustraat 3 NL-5707 HL Helmond,
tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN

Klubo "Zamenhof", Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287
NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926

ROTTERDAM

Esperantoclub "Mercurio", Atie van Zeist, Park Vossendijk 331
NL-3192 XG Hoogvliet, tel. +31(0)104 161 449

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto Ligo Frankrijklei, 140,
B-2000 Antwerpen, tel. 03 234 34 00, fax: 03 233 54 33
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00
fleja@esperanto.be

ILEI-Belgio: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel.: 0486 36 23 65, marc.cuffez@telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta Esperanto Ligo (SEL)
Stein Hautekees, Rue des Rêches 20, B-5530 Yvoir,
post@sel-belgio.be, www.sel-belgio.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16,
B6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax: 071 43 14 13
mardelforge@brutele.be

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Sporwegesperantisten), Lucien De
Sutter, Stockholmstraat 49 bus 2, 8400 Oostende, tel. 059 50 18 25

Esperanto Nederland, secretaris, p/a Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12, 9715
RW Groningen, tel. 050-5718842, sekretario@esperanto-nederland.nl

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA
Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam,
tel.: 00 31 10 436 10 44, uea@inter.nl.net

Bestuursleden van Vlaamse Esperantobond.VZW

- Voorzitter: Jo Haazen; Keldermansstr.32 - 2800 Mechelen

jo.haazen@hotmail.com

- Ondervoorzitter; André Staes; Prins Boudewijn 331/10 - 2650 Edegem

fboog886@skynet.be

- secretariaat: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel 0486 362365, flandrio@hotmail.be

- Peningmeester: Bart Demeyere; Albert Dyserynckst. 28 - 8200 Brugge
bart.demeyere@esperanto.be

- Bestuurslid: Eddy Van den Bosch; Konigin Astridplein 4 - 9150 Kruikebe
eddyvdbosch@belgacom.net